

S
2009

SIKKERHET
&
ÅRBARHET

telenor

NASJONAL
SIKKERHETSDAG

FELLES LØFT FOR SIKRERE
INFORMASJONSHÅNDTERING

dataforeningen.no

Sikkerhet og sårbarhet 2009

Krise – hvilken krise?

Tirsdag 12. mai

10:00 - 10:15 **Åpning av konferansen**

10:15 - 10:55 **Fighting organised online crime**

Virus writers like we used to know them have disappeared.

They have almost completely been replaced by organised and professional for-profit gangs. These gangs make millions with malware.

But how does this underground economy work? How do the criminals turn malware into money? And how do they move their funds from the cyberworld into the real world? Where are they from? And how exactly do they work?

And, most importantly: why have we been unable to fix these problems?

Mikko Hypponen, Chief Research Officer, F-Secure Corp

10:55 - 11:40 **Rikets tilstand**

Trusler og sårbarheter er ikke bare prat. Stadig flere virksomheter og enkeltpersoner utsettes for angrep fra målrettede angripere. NorCERT og NorSIS går gjennom aktuelle trusler, trender og mottiltak.

*Pål Arne Hoff, Avdelingsdirektør for NorCERT i NSM og
Tore Orderløkken, Leder for NorSIS*

11:40 - 12:00 **Pause**

12:00 - 12:30 **Svarte svaner**

Risikovanstyring er en av de underliggende årsakene til den pågående globale finanskrisen. Ukritisk bruk av sofistikerte risikomodeller bidro til at store finanshus eksponerte seg for en stadig voksende tønne med dynamitt. Hvordan kan vi unngå en tilsvarende datakrise?

Lars-Helge Netland, Senior Security Analyst, NoWires Group

12:30 - 13:30 **Lunsj**

Nå går det rett på dunken...!?

Hvordan påvirker de økonomiske krisetidene sikkerhetsarbeidet innen IT-sektoren? I en tid som preges av nedbemanning i mange bransjer, utgjør utro tjenere en større sikkerhetsrisiko nå?

Vi opplever stadig målrettede angrep både mot virksomheter og enkeltpersoner. Denne trenden øker. Er dette tilfeldig? Må vi ta sterkere grep?

13:30 - 14:00 Identitetstyveri

Er politiet godt nok rustet til å møte denne typen kriminalitet, og blir det gjort nok for å forebygge og etterforske ID-tyverier?

Inge Hildrum, Politioverbetjent, Politiets Sikkerhetstjeneste (PST)

14:00 - 14:30 Hva er et eksternt personvernombud?

Hvorfor skal vi ha det?

Hvilke oppgaver skal et slikt ombud ha?

Håndfaste verktøy og prinsipper for å etablere personvernombud i egen virksomhet.

Alf Markus Wiegaard, Advokat, advokatfirmaet Wiegaard

14.30 - 15:00 Pause

15:00 - 15:30 Sosiale medier og nettsamfunn - dagens hverdag

Vi får høre hva Sparebank 1 gjør innenfor sosiale medier, og dette illustreres ved hjelp av cases.

Christian Brosstad, Direktør informasjon og samfunnskontakt, SpareBank 1 Gruppen

15:30 - 16:00 Sikkerhetsutfordringer ved deltakelse i nettsamfunn

Den økte deltakelsen i nettsamfunn har skapt nye sikkerhetsutfordringer for enkeltindividet og for organisasjoner. Deltakelsen setter krav til økt bevissthet på informasjonssikkerhet og hva slags sårbarheter som skapes ved slik deltakelse.

Roar Thon, Seniorrådgiver, NSM

16:00 - 16:45 Live demonstrasjon av hacking

Hvis du ikke foretar nødvendige sikkerhetstiltak, er hacking en enkel sak.

NorSIS vil vise i praksis hvordan du bryter deg inn i krypterte trådløse nettverk, datamaskiner og mobiltelefoner for så å misbruke eller stjele informasjon.

Vidar Sandland, Seniorrådgiver, NorSIS

Hans Marius Tessem, Seniorrådgiver, NorSIS

18:00 Avreise sosialt arrangement

Onsdag 13. mai

9:00 - 9:45 Reelle angrep mot norske bedrifter

Mørketallene viser at den gjennomsnittlige norske virksomhet med eksponering mot Internett, er utsatt for hackerangrep i langt større grad enn man skulle like å tro. Med sensorer plassert hos kunder over hele verden, har analytikere ved Telenors Sikkerhets-senters malware-lab stått bak oppdagelse av nye Internett-ormer og bidratt til nedtakelse av globale bot-nett.

Tore Terjesen, Senioranalytiker, Telenors Sikkerhetscenter

9:45 - 10:15 Elektronisk ID - en nøkkel til sikker eForvaltning

Om Direktoratet for forvaltning og IKT, med vekt på sentrale tiltak på IKT-området, spesielt arbeid med informasjonssikkerhet i offentlig sektor. Dessuten om felles infrastruktur for eID i offentlig sektor – mål, planer, status og utfordringer i arbeidet.

Tone Bringedal, Avdelingsdirektør, Direktoratet for IKT og forvaltning – DIFI

10:15 - 10:30 Pause

10:30 - 11:00 Sikkerhetsarkitektur i moderne finanssystemer

Moderne finansinstitusjoner krever systemer med omfattende funksjonalitet og fleksibilitet. Graden av integrasjon og utveksling av data mellom finansinstitusjoner øker stadig. Her belyses hvordan en kan sikre finanssystemer både på komponentnivå og på verdikjedenivå; bl.a. hvordan implementeres sikre hopp mellom systemer, tilgang til webtjenester og sikker datautveksling.

Jarle Drivenes, Teknologidirektør, EDB

Helse på nett - det er fali det!

Det pågår mange og opphetede debatter om personvern og beskyttelse av digitalisert helseinformasjon. Men hva skjer når pasienten selv legger ut sin helseinformasjon på nett? Hvem ivaretar personvernet da? Vi ser på personvern og bruk av sosiale nettverk for pasienter.

Lillian Røstad, Forsker, SINTEF IKT

11:05 - 11:35 Tjenesteorientert arkitektur i helsesektoren - med fokus på sikkerhet

Det er etablert en ny arkitektur i spesialisthelsetjenesten. Formålet med arkitekturen er å bidra til bedre informasjonsstøtte i helsepersonellens arbeidsprosesser. Vi går fra store, tunge, monolittiske applikasjoner som i liten grad støtter samhandling til tjenesteorientering og fokus på sikkerhet.

Axel Bull, Leder Sikkerhet og Arkitektur, Sykehuspartner

Uklare ansvarsforhold. Den absolutte verste fienden når krisen er der.

Det er en utfordring å sikre god styring av sikkerhetsmekanismer på tvers av organisasjoner med stor grad av lokal egenstyring. Organisatoriske strukturer og uklare ansvarsforhold kan gjøre at IT-avdelingens overordnede prioriteringer og anbefalinger ikke blir fulgt lokalt.

Foredragsholder ikke avklart

11:40 - 12:10 Hvordan håndteres sikkerheten i Elektronisk Pasientjournal?

Hva er den reelle trusselen for pasienten?

Er det at informasjon misbrukes, at informasjonen ikke er til stede når man skal behandles, eller er den største trusselen Datatilsynets ensidig negative beskrivelse av situasjonen ved landets sykehus, noe som kan ødelegge den grunnleggende tilliten man trenger mellom helsevesenet og pasientene?

Tor Arne Viksjø, Leder for Norsk eHelse forum og adm. dir. DIPS

Oppdatering fra forskningsfronten

Offentlig-nøkkel-kryptosystemer, som ble beskrevet allerede i 1978, har snudd fullstendig om på tankegangen vedrørende moderne kryptografi. Nå ser vi resultatene av denne endringen i form av moderne, sikre tjenester på Internett, konvergens av data- og teletjenester og begynnelsen av det moderne e-samfunnet. Sikkerhet og kvalitet er av avgjørende betydning. En rekke teoretiske nyvinninger innen sikkerhet og tjenestekvalitet presenteres her for å vise norsk forskning innen området.

Svein J. Knapskog, Professor, NTNU

12:10 - 13:10 Lunsj

13:10 - 13:40 Sikkerhet i krisetider - når krybben er tom bites hestene

Er det mulig å satse på sikkerhet i økonomiske nedgangstider?

Presise policyer letter forbedringen av den menneskelige faktor (80%).

Smart tilnærming trenger ikke koste mer – hvordan kan vi bedre den tekniske sikkerheten (20%)?

Kenneth Høstland, It-revisor, Conferit

13:40 - 14:10 Kommunikasjon i krisetider

Hvordan bedrifter bør forholde seg til vanskelige budskap til og om organisasjonen, og hvordan god kommunikasjon kan redusere risikoer som oppstår i endringsprosesser.

Bjørnar Sølvik-Jensen, Seniorrådgiver/Manager, Burson-Marsteller

14:10 - 14:30 Pause

14:30 - 15:00 Etisk hacking - trussel eller en god gjerning?

Hvordan har samtalen mellom etiske hackere og systemeiere foregått?

Hvordan bør den foregå?

Kristian Gjøsteen, Førsteamanuensis, NTNU

15:00 - 15:45 "Just a normal day" - slik er det nye digitale nettsamfunnet

Det heter ikke lenger TV, men "redaksjonelt levende bildeinnhold på nett".

Hva har det å si for mediebransjen?

Google formidler tillit og de digitalt innfødte har det.

Hør mer om hvordan forretningsmodeller endres og nye tjenester smelter sammen på den globale IP-veien.

Arne Krokan, Professor ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap, NTNU.

15:45 Avslutning av konferansen

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Påmelding

Konferanseprogrammet kan også hentes på Dataforeningens aktivitetskalender på nettet. Påmelding kan skje via e-post til sikkerhet@dataforeningen.no eller via nettet på www.dataforeningen.no/sos

Påmeldingen må være Dataforeningen Trøndelag i hende innen 20. april 2009.

Vi tar imot påmeldinger etter denne dato, så sant det er ledige plasser.

Vi kan da ikke garantere at det er ledig hotellrom på konferansehotellet.

Hotell

Konferansen holdes på Britannia hotell i Trondheim.

Enkeltrom: kr. 1150,- pr. rom pr. natt

Dobbelrom: kr. 1360,- pr. rom pr. natt

Prisen inkluderer frokostbuffet.

Deltagerne ordner med hotellrom selv. Oppgi konferansenavnet ved bestilling for rabattert pris.

Deltageravgift

For medlemmer av Dataforeningen kr 6500,- (+ mva)

For ikke-medlemmer kr 7500,- (+ mva)

Sosialt arrangement tirsdag kveld er inkludert i prisen.

Avbestilling

Ved avbestilling/forfall før påmeldingsfristens utløp, refunderes deltageravgiften fratrukket et gebyr på kr 500. Ved uteblivelse eller ved avbestilling senere enn 20. april, refunderes ikke deltageravgiften. Hvis ønskelig kan annen deltager møte i stedet.

Ved eventuelle spørsmål, ta kontakt med:

Dataforeningen Trøndelag, Beddingen 8, 7014 Trondheim, tlf: 73 92 45 50,

e-post: sikkerhet@dataforeningen.no

Programkomité

Maria B. Line, SINTEF

Bjarte Aksnes, KITH – Kompetansesenteret for IT i helsesektoren

Lillian Røstad, SINTEF

Bjørn Larsen, Arbeidstilsynet

Terje Storvik, SINTEF

Hans Marius Tessem, NorSIS

Sissel Kolvik, IBRUK Trondheim

Frank Buarø, Dataforeningen Trøndelag

